

[Jørgen Winther]

På egne vegne vil jeg gerne have lov til at take to socialdemokratiske medlemmer af Folketinget, fru Grete Schødt og fru Hanne Andersen. Jeg føler, at disse to medlemmer har gjort et helt formidabelt arbejde for at skabe den fulde enighed her i sidste øjeblik. Det er sådan, at der har været ændret på det oprindelige forslag 5-6 gange, og så til sidst blev der enighed om det. Det vil jeg gerne sige tak til de to medlemmer for.

Danmark bliver nu et foregangsland i hele Europa, hvad angår hjemmepleje af døende, og det bliver spændende at se, hvordan udviklingen bliver her. De fordele, der er, er kendt af mange, så dem vil jeg ikke nævne, men jeg vil lige til sidst pointere, at der også er ulemper ved plejeorlov; det er jeg ganske klar over. Det er ikke sådan, at noget kan gennemføres, uden at der også er ulemper.

De ulemper, vi nu må være opmærksom på, er for det første, at der kommer et øget pres på pårørende. Der kan godt komme et pres på pårørende, som ikke ønsker at pleje en døende, og det må vi være meget opmærksom på. Især må vi være opmærksom på, at sengeafdelinger på sygehuse ikke lægger pres på døende kræftpatienter, så de udskrives til eget hjem mod deres ønske. Det skal også være sådan, at den pårørende virkelig er indstillet på at være med i en plejeorlovsordning.

Der er også et problem med afgrænsningen. Plejeorloven er jo ikke tænkt for patienter, som f.eks. har en hjerneblødning eller en dissemineret sklerose; derimod for kræftpatienter. Men jeg erkender også, at der er en stor del af kræftpatienterne, hvor det vil være noget svært at afgøre, hvornår terminalfasen indtræder. Men det må overvejende være, når patienten er seneliggende, og det må så være det, der er afgørende for, hvornår plejeorloven er berettiget.

Et tredje problem er informationen om den alvorlige sygdom. Det er nu engang sådan, at man ikke kan få plejeorlov her i Danmark, uden at både patient og pårørende er vidende om, at vedkommende er døende. Sådan bliver det, og sådan bliver det også nødt til at være. Ærligheden giver også en vis form for tryk ved hjemmeplejen.

Det sidste problem, jeg lige vil nævne, er, at man ikke kan sige noget om, hvor lang plejeorloven er. Det er jo arbejdsgiveren, som især får det problem.

Til sidst vil jeg sige, at plejeorlov er både et socialt og kulturelt fremskridt i Danmark, og det er skønt, at vi nu er kommet til enighed her i Folketinget. Jeg synes, det er godt, at de døende nu får mulighed for at vælge mellem hjemmepleje og sygehuspleje.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 115 stemmer.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Om denne vedtagelse vil der nu blive givet meddelelse til socialministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om inkorporering af den europæiske menneskerettighedskonvention i dansk ret.

Af Ole Espersen (S) m.fl.

(FremSAT 10/1 89. Første behandling 3/2 89. Betænkning 16/5 89).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Jeg vil blot sige, at da vi førstebehandlede dette forslag her i Folketinget, gav jeg udtryk for en åbenhed over for nedsættelsen af et udvalg om inkorporering af de europæiske menneskerettigheder og den europæiske menneskerettighedskonvention i dansk ret. Men jeg efterlyste i den forbindelse et åbent udvalgsarbejde, hvor der ikke skulle udmøntes et på forhånd givet resultat.

Det arbejde, der nu er foregået i udvalget, har jo ført til, at vi har kunnet få etableret et ud-